

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.016.02.2021

**Pan
Paweł Karczmarczyk
Burmistrz Poniatowej**

Urząd Miejski w Poniatowej
ul. Młodzieżowa 2
24-320 Poniatowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/003 – Działania organów administracji publicznej na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Poniatowej (dalej: Urząd lub UM), ul. Młodzieżowa 2, 24-320 Poniatowa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Karczmarczyk, Burmistrz gminy miejsko-wiejskiej Poniatowa ¹ (zwany dalej „Burmistrzem Poniatowej” lub „Burmistrzem”) od 21 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Zygmunt Wyroślak, Burmistrz od 9 listopada 2014 r. do 21 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania urzędu miasta/gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 8 lipca 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Paweł Gruszkiewicz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/87/2021 z 7 czerwca 2021 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1)</p>

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Burmistrz Poniatowej, działając przy pomocy Urzędu Miejskiego oraz innych jednostek organizacyjnych Gminy podejmował szereg działań w celu podniesienia poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców. Działania te polegały w szczególności na pozyskiwaniu grantów (dotacji) przeznaczonych na realizację projektów związanych z podnoszeniem poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy i skutecznym osiąganiu założonych w takich projektach wskaźników rezultatów. W latach 2018-2021 Gmina realizowała projekty: „Aktywna tablica”, „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, „Zdalna szkoła”, „Zdalna szkoła+” i „Utworzenie Klubu Seniora w Poniatowej”. Gmina podejmowała odpowiednie działania informacyjno-promocyjne w tym zakresie, wynikające z obowiązków określonych w umowach o powierzenie danego grantu. Granty, które otrzymała Gmina na działania związane z podnoszeniem kompetencji cyfrowych mieszkańców, zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem, przy czym w mikroprojekcie „Cyfrowa Gmina Poniatowa”, realizowanym w ramach projektu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, do rozliczenia przedstawiono m.in. wydatki w wysokości 5,6 tys. zł,

¹ Zwanej dalej także „gminą Poniatowa” lub „Gminą”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

które zostały poniesione po okresie ich kwalifikowalności ustalonym w umowie o powierzenie grantu i sfinansowane z zaliczki na jego realizację. W związku z tym Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego⁴ (operator projektu) uznał je za niekwalifikowalne i zobowiązał gminę Poniatowa do zwrotu tej kwoty, co w konsekwencji oznaczało, że wydatki te nie zostały Gminie zrefundowane. Przedstawienie operatorowi projektu do rozliczenia wydatków niekwalifikowalnych wiązało się również z koniecznością zapłacenia UMWL odsetek w kwocie 344 zł, liczonych jak od zaległości podatkowych. Nie miało to jednak negatywnego wpływu na merytoryczną stronę realizacji mikroprojektu „Cyfrowa Gmina Poniatowa”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Działania urzędu miasta/gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2018-2021 obowiązującym dokumentem o charakterze strategicznym była Strategia Rozwoju Gminy Poniatowa na lata 2015-2025⁵. W Strategii wskazano dwa cele strategiczne, które nawiązywały do podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców:

1) Cel I „Rozwój edukacji”, działanie⁶ 1.1. Podnoszenie i zmiana kwalifikacji dorosłych – w ramach tego działania przewidziano m.in. zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, rozszerzanie dostępu do edukacji i poprawa jej poziomu, włączanie w proces edukacji technologii informacyjnych i komunikacyjnych, edukacja w zakresie nowych technologii i komunikacji elektronicznej oraz promocja nauczania/kształcenia na odległość. Przewidziany rezultat – efektywna edukacja dorosłych. Do pomiaru osiągnięcia rezultatu przyjęto trzy mierniki: liczba projektów zrealizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, liczba wdrożonych nowatorskich rozwiązań problemów społecznych, liczba osób biorących udział w kursach i szkoleniach⁷;

2) Cel II „Z tradycją w nowoczesność – rozwój obszarów wiejskich”, działanie 2.1. Podnoszenie poziomu wykształcenia i wiedzy mieszkańców wsi – w ramach którego przewidziano do wdrożenia poprawę jakości nauczania w szkołach oraz rozwoju nowoczesnych form i treści kształcenia, wyposażenia placówek szkolnych w nowoczesny sprzęt dydaktyczny oraz dostosowanie treści kształcenia i wzmocnienie powiązań edukacji do potrzeb gospodarki i rynku pracy. Przewidziany do osiągnięcia rezultat działania to wyższa jakość życia mieszkańców wsi, a przyjęte mierzalne wskaźniki to liczba projektów zrealizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i liczba osób biorących udział w kursach i szkoleniach⁸.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji gminy Poniatowa na lata 2017-2023 określono cel rewitalizacji 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i bezrobociu oraz poprawa jakości życia mieszkańców i ich wzajemnej integracji. Przewidziano do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w ramach których określono m.in. zadania: naukę obsługi komputera i korzystania z Internetu w ramach Klubu Seniora⁹, zajęcia komputerowe osób starszych organizowane przez Poniatowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, oraz staże dla osób do 30. roku życia na stanowisku

⁴ Dalej: UMWL.

⁵ Przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Poniatowej nr XVIII/125/16 z dnia 31 marca 2016 r.

⁶ W Strategii działania określono jako „programy społeczno-gospodarcze”.

⁷ Na dzień zakończenia kontroli wskaźniki wyniosły odpowiednio: 3 projekty, 4 projekty i 164 osoby.

⁸ Na dzień zakończenia kontroli wskaźniki wyniosły odpowiednio: 4 projekty i 164 osoby.

⁹ Przyjęte dla przedsięwzięcia wskaźniki produktu: liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym – 20, liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem – 1. Przyjęty wskaźnik rezultatu – liczba osób z obszaru rewitalizacji korzystających z zajęć i doradztwa prowadzonego w Klubie Seniora – 20.

animatora czasu wolnego w Klubie Seniora w zakresie m.in. nauki obsługi komputera¹⁰.

Z wyjaśnień Burmistrza Poniatowej wynika, że również w dwóch innych dokumentach o charakterze strategicznym, w sposób pośredni uwzględniono zagadnienia związane z podnoszeniem kompetencji cyfrowych mieszkańców, tj. w:

- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poniatowa na lata 2019-2024, w której określono m.in. priorytety: wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych oraz zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin,
- Strategii Promocji Gospodarczej Gminy Poniatowa na lata 2014-2020 zawierającej cel strategiczny „Budowa silnej marki gminy Poniatowa jako gminy, w której przyjazne otoczenie sprzyja biznesowi, turystyce, kulturze, nauce i innowacji” (m.in. na podstawie tej strategii opracowano stronę internetową Gminy z ogólnodostępną interaktywną mapą Gminy, co wpłynęło na rozwój kompetencji cyfrowych jej użytkowników).

(akta kontroli str. 13-99, 524)

2. W gminie Poniatowa prowadzono działania mające na celu zidentyfikowanie potrzeb mieszkańców w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. Burmistrz wskazał m.in. na dwa działania, które podjęła Gmina, tj.:

- organizację szerokich konsultacji społecznych dotyczących opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Poniatowa, w ramach których odbyły się m.in. spotkania konsultacyjne, w tym spotkanie konsultacyjne w Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Poniatowej z 1 grudnia 2016 r., na którym mieszkańcy wskazali dobry dostęp do Internetu jako jeden z „potencjałów, które należy rozwijać w Gminie”. Przeprowadzono również badania ankietowe mieszkańców, w których udział wzięło 85 mieszkańców – 12,9% respondentów wskazało na brak dostępu do nowoczesnych technologii (komputer, Internet, OZE) jako problem/barierę rozwojową w sferze społecznej występującą na obszarze sołectw/osiedli;
- opracowanie „Diagnozy potrzeb i problemów w zakresie usług społecznych na terenie gminy Poniatowa” w ramach przygotowania do projektu „Utworzenie Klubu Seniora w Poniatowej”. W ramach przygotowania przeprowadzono wśród osób powyżej 60 roku życia ankietę, w której udział wzięło 121 respondentów, z których 39,7% wskazało, że chciałoby uczestniczyć w kursie komputerowym.

W identyfikowaniu potrzeb mieszkańców Gminy uczestniczyli pracownicy Wydziału Promocji i Obsługi Inwestora UM w Poniatowej, a ww. ankiety przygotowały firmy zewnętrzne. W ww. spotkaniu konsultacyjnym udział wzięli m.in.: Burmistrz, pracownicy Wydziału Promocji i Obsługi Inwestora, Wydziału Inwestycji, Gospodarki Nieruchomościami i Gospodarki Przestrzennej i Wydziału Spraw Obywatelskich i Społecznych UM w Poniatowej oraz przedstawiciele Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Poniatowej (dalej: MGBP).

Z informacji Burmistrza wynika, że gmina Poniatowa zidentyfikowała grupę mieszkańców 50+ i 60+ jako kluczową w zakresie potrzeby podnoszenia poziomu kompetencji cyfrowych. Wynikało to m.in. z odpowiedzi udzielonych w ankiecie przez osoby powyżej 60 roku życia oraz dużego udziału osób w tym wieku w mikroprojekcie „Cyfrowa Gmina Poniatowa”.

¹⁰ Przyjęte dla przedsięwzięcia wskaźniki produktu: liczba zorganizowanych zajęć edukacyjnych – 6, liczba zorganizowanych konferencji – 3, liczba wydanych publikacji – 1. Przyjęty wskaźnik rezultatu – wzrost uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w wydarzeniach i inicjatywach wpływających na integrację i aktywizację społeczną – wartość bazowa: stan na 2017 r., wartość docelowa: wzrost o 50 osób.

Burmistrz wyjaśnił również, że założonym i osiągniętym efektem w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych w ramach mikroprojektu „Cyfrowa Gmina Poniatowa” był rozwój kompetencji cyfrowych, a badanie nabycia umiejętności zostało dokonane na podstawie ankiety ewaluacyjnej online, która została wysłana do Instytucji Zarządzającej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (dalej: POPC). W ramach projektu „Utworzenie Klubu Seniora w Poniatowej” założonym i osiągniętym efektem było nabycie praktycznej umiejętności obsługi komputera i Internetu przez uczestników zajęć. Nie przeprowadzono analizy efektów podnoszenia kompetencji cyfrowych w wyniku tego projektu, ponieważ nie było to założeniem projektu i z powodu dyskomfortu jaki odczuwają seniorzy przy próbach oceny ich umiejętności.

(akta kontroli str. 13-99)

3. W okresie objętym kontrolą w podnoszeniu kompetencji cyfrowych mieszkańców brały udział również gminne jednostki organizacyjne, w tym:

- MGBP, która w 2020 r. przystąpiła do udziału w projekcie „Cyfrowe GOK-i¹¹ w podregionie puławskim” realizowanym w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego POPC 2014-2020, III oś priorytetowa, działanie 3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej. Celem projektu było podniesienie kompetencji cyfrowych pracowników gminnych instytucji kultury oraz dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat. W szkoleniu wzięła udział jedna osoba z MGBP¹², a na dzień kontroli (14 czerwca 2021 r.) planowane było szkolenie dla ośmiorga dzieci z zakresu dziennikarstwa online i bezpieczeństwa w sieci. MGBP i jej filie posiadały łącznie osiem komputerów z dostępem dla czytelników, na których na bieżąco przyuczano użytkowników do obsługi komputera;
- Centrum Kultury, Promocji i Turystyki w Poniatowej (dalej: CKPiT), które w 2020 r. również przystąpiło do ww. projektu, w ramach którego na dzień kontroli (14 czerwca 2021 r.) zaplanowano bezpłatne warsztaty dla dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat z zakresu dziennikarstwa online i bezpieczeństwa w sieci¹³ oraz wyposażono CKPiT w pięć laptopów;
- w Ośrodku Pomocy Społecznej w Poniatowej od 1 września 2019 r. realizowano projekt pn. „Aktywizacja Społeczno-Zawodowa Klientów Ośrodka”, którego okres realizacji przewidziano do 31 sierpnia 2023 r. W ramach projektu przewidziano m.in. szkolenia zawodowe, w tym szkolenie komputerowe. Do dnia kontroli (14 czerwca 2021 r.) żaden z uczestników projektu nie wykazał zainteresowania udziałem w szkoleniu komputerowym;
- szkoły podstawowe działające na terenie gminy Poniatowa uczestniczyły w podnoszeniu kompetencji cyfrowych swoich uczniów poprzez udział w grantach „Zdalna Szkoła – wsparcie OSE w systemie kształcenia zdalnego” oraz „Zdalna Szkoła+ w ramach OSE”. W ramach otrzymanych grantów uczniowie pięciu szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę otrzymali 65 laptopów przeznaczonych do nauki online.

(akta kontroli str. 94-99)

4. Nauczyciele ze szkół prowadzonych przez gminę Poniatowa w ramach podnoszenia kompetencji cyfrowych uczestniczyli w ww. szkoleniach:

- w 2018 r. – „Nauka kodowania w Scratch” – szkolenie zakończone certyfikatem VCC poziom A, szkoleniu z wykorzystania tablic interaktywnych zakupionych w programie „Aktywna Tablica” i szkoleniu „Kodowanie na dywanie”,

¹¹ Gminne Ośrodki Kultury.

¹² Szkolenie przeprowadzono w 2021 r.

¹³ Termin realizacji projektu: 1.01-31.07.2021 r.

- w 2019 r. – w szkoleniach z przygotowania do nauki zdalnej i z obsługi narzędzia PixBlocks,
- w 2020 r. – z wykorzystania platformy G-Suite Classroom w nauce zdalnej,
- w 2021 r. – „Kodowanie z klasą, matematyka na wesoło – wykorzystanie w nauce zdalnej”, „Bezpieczni w sieci” z OSE. Ponadto planowane jest szkolenie „Lekcja: Enter”.

Wszystkie szkoły gminne brały udział w programach „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+”¹⁴ oraz wdrożyły dzienniki elektroniczne w szkołach.

Ponadto Gmina pozyskała w 2018 r. dotację z Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 – „Aktywna tablica” dla trzech szkół. Umowa nr 3/AT/2018 o udzielenie dotacji w ramach programu „Aktywna tablica” została zawarta 21 czerwca 2018 r. przez Lubelskiego Kuratora Oświaty, działającego w imieniu Wojewody Lubelskiego i Burmistrza Gminy Poniatowa. Zgodnie z umową zakupiono łącznie sześć interaktywnych monitorów dotykowych o przekątnej ekranu co najmniej 55 cali za 52 500 zł dla trzech szkół (po dwa monitory dla każdej z nich). Beneficjent (gmina Poniatowa) zobowiązał się do zapewnienia co najmniej 20% kosztów realizacji zadania w formie finansowego wkładu własnego (po 3 500 zł dla każdej z ww. szkół).

Ze sprawozdania z realizacji programu z 7 czerwca 2019 r. wynika m.in., że *upowszechnienie stosowania multimediiów i narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) wpłynęło na rozwój kluczowych umiejętności uczniów i nauczycieli, a uczniowie podnieśli swoje kompetencje w zakresie posługiwania się oraz wykorzystywania TIK w procesie uczenia się i pracy zespołowej.*

(akta kontroli str. 237-241, 330-353)

5. Pracownicy Urzędu Miejskiego w Poniatowej¹⁵ nie uczestniczyli w latach 2019-2020 w szkoleniach z zakresu podnoszenia kompetencji cyfrowych. Natomiast szkoleniami tego rodzaju objęci byli nauczyciele szkół, dla których organem prowadzącym była gmina Poniatowa.

Z przekazanych kontrolerowi NIK informacji wynika, że w latach 2019-2020 nie organizowano szkoleń dla pracowników UM w Poniatowej w ww. zakresie, ponieważ szkolenia tego rodzaju były organizowane w 2014 r. Gmina Poniatowa przystąpiła wówczas do realizacji Projektu Profesjonalna e-Administracja w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach tego projektu 20 pracowników UM wzięło udział w szkoleniach dla pracowników samorządowych w zakresie IT. Szkolenia zakończyły się egzaminem i uzyskaniem Certyfikatu ECDL¹⁶ e-urzędnik.

(akta kontroli str. 107, 524)

6. Burmistrz Gminy wskazał, że w UM w Poniatowej podejmowano także inne działania informacyjno-promocyjne dla mieszkańców Gminy dotyczące popularyzacji podnoszenia kompetencji cyfrowych niż wynikające z projektów realizowanych przez Gminę (opisanych w pkt 7 i 8), tj.:

- prowadzono stronę internetową Gminy i profil na platformie Facebook,
- uruchomiono aplikację BLISKO (pobrało ją 940 osób) – wykorzystywaną do bezpłatnego, mobilnego systemu ostrzegania i powiadamiania, dzięki któremu można przekazywać informacje o sprawach wpływających na komfort życia mieszkańców.

(akta kontroli str. 237-241, 524)

¹⁴ Programy „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” opisano w pkt 7.1 niniejszego wystąpienia.

¹⁵ Wg stanu na 31 grudnia 2019 r. Urząd zatrudniał 54 osoby, a na 31 grudnia 2020 r. – 52 osoby.

¹⁶ Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych.

7. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2021 r. w ramach POPC na lata 2014-2020 Gmina uzyskała trzy nw. granty na podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców:

- a) Oś Priorytetowa nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”, działanie 1.1 Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach:
  - projekt „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”,
  - projekt „Zdalna Szkoła+ – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”,
- b) Oś Priorytetowa nr III „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”, działanie 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych:
  - projekt „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”.

7.1. W dniach 8 kwietnia 2020 r. i 18 maja 2020 r. Burmistrz złożył wnioski o przyznanie grantów do Centrum Projektów Polska Cyfrowa (dalej: CPPC) na zakup sprzętu dla uczniów nie mających warunków technicznych do uczestnictwa w kształceniu zdalnym. Wnioskowano o przyznanie środków finansowych odpowiednio w kwocie: 70 000 zł i 95 000 zł na zakup: 32 i 40 laptopów. Zgodnie z zawartymi umowami Gmina zobowiązana była do realizacji projektu w terminie sześciu miesięcy od dnia podpisania umów. Z otrzymanych grantów sfinansowano odpowiednio 30 laptopów za cenę 69 999,90 zł i 44 laptopy za cenę 94 331,16 zł (w obu przypadkach wraz z akcesoriami wskazanymi we wnioskach).

Gmina 15 kwietnia 2020 r. wystąpiła o zgodę do CPPC na zakup mniejszej liczby sprzętu w przypadku projektu „Zdalna szkoła” ze względu na pandemię COVID-19 i nagły wzrost cen laptopów¹⁷. W przypadku projektu „Zdalna szkoła+” zakup większej liczby laptopów zgłoszono i uzasadniono wraz z wnioskiem rozliczającym grant¹⁸.

Wyboru dostawcy sprzętu w ramach projektu „Zdalna szkoła” dokonano bez stosowania „Instrukcji w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych”, do których nie stosuje się ustawy Prawo zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Poniatojew¹⁹, powołując się na § 6 ust. 1 tej instrukcji. Stanowił on, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach, ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć i jeżeli wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, zamawiający może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania instrukcji. Jako okoliczność uzasadniająca skorzystanie z tego trybu wskazano rozszerzającą się pandemię koronawirusa (COVID-19), potrzeby sprzętowe dzieci do nauki zdalnej, braki w dostępności i dynamicznie rosnące ceny sprzętu. Procedurę wyboru dostawcy udokumentowano notatkami służbowymi, po uzyskaniu dziewięciu ofert od wykonawców.

Poniesienie wydatku w ramach projektu „Zdalna szkoła+” poprzedzono przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie składania ofert, stosownie do przepisów wewnętrznych Urzędu Miejskiego²⁰.

W obu projektach wybrano oferty najkorzystniejsze cenowo.

Dostarczony sprzęt Gmina przekazała odpowiednio: 7 maja 2020 r. pięciu szkołom prowadzonym przez Gminę²¹ oraz jednej szkole prowadzonej przez

¹⁷ Stosownie do zapisów § 15 ust. 2 umowy o powierzenie grantu nr 1396/2020 zmiany związane z realizacją projektu wymagały zgody operatora (CPPC).

¹⁸ Stosownie do zapisów § 15 ust. 2 umowy o powierzenie grantu o numerze 717-18-01-288.

¹⁹ Stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 7/17 Burmistrza Poniatojew – Kierownika Urzędu z dnia 13 lutego 2017 r. (dalej: instrukcja w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych).

²⁰ Oferty złożyło 14 oferentów. Wybrana oferta była najkorzystniejsza cenowo, zgodnie z kryteriami wyboru ofert wynikającymi z zapisów opublikowanego zapytania ofertowego.

stowarzyszenie²² oraz 1 września 2020 r. – pięciu szkołom prowadzonym przez Gminę²³ i jednej szkole publicznej prowadzonej przez stowarzyszenie²⁴.

Gmina wywiązała się również z obowiązków informacyjno-promocyjnych określonych w umowach o powierzenie grantu. Wymagane oznaczenia umieszczano na plakatach, opisie projektu na stronie internetowej oraz w trakcie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia.

Niewykorzystaną część grantu: odpowiednio 0,10 zł i 668,84 zł Gmina zwróciła 7 października i 3 grudnia 2020 r. CPPC 7 kwietnia i 1 czerwca 2021 r. zaakceptowało złożone przez Burmistrza rozliczenia grantów.

(akta kontroli str. 100-106, 242-329, 518-523)

7.2. Gmina Poniatowa złożyła wniosek o przyznanie grantu do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego (operatora projektu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”), na realizację mikroprojektu pn. „Cyfrowa Gmina Poniatowa”, w ramach którego planowano zorganizowanie szkoleń dla 100 mieszkańców Gminy, którzy ukończyli 25 lat. Wnioskowano o przyznanie środków finansowych w wysokości 56 000 zł, z przeznaczeniem na promocję i organizację szkoleń, zakup sprzętu komputerowego i zarządzanie mikroprojektem.

W umowie o powierzenie grantu nr 1/3/2018 z 28 września 2018 r. określono, że zarówno okres realizacji mikroprojektu, jak i okres kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się 1 października 2018 r. i kończy 31 marca 2019 r. Na realizację zadania Gmina otrzymała zaliczkę w wysokości 53 200 zł (95% kwoty grantu), z czego do rozliczenia przedstawiła wydatki w wysokości 47 759,68 zł. UMWL za wydatki kwalifikowalne uznał 42 168,04 zł, a za niekwalifikowalne – 5 591,64 zł. Wydatki uznane przez UMWL za niekwalifikowalne zostały poniesione w okresie od 1 do 15 kwietnia 2019 r., tj. po okresie kwalifikowalności wydatków. Wydatki dotyczyły organizacji szkoleń w okresie realizacji projektu (od 1 do 29 marca 2019 r.) i zostały poniesione na: wynagrodzenia instruktorów prowadzących szkolenia wraz z zaliczkami na podatek dochodowy i składkami zdrowotnymi ZUS, oraz na zaliczki na podatek dochodowy i składki ZUS kadry zarządzającej mikroprojektem.

Pracownik UM odpowiedzialny za zarządzanie mikroprojektem wyjaśnił, że Gmina otrzymała zapewnienia, że UMWL wystąpi o przedłużenie terminu realizacji całego projektu i będzie możliwość sporządzenia aneksu do umowy. Żaden z pracowników Departamentu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego nie poinformował na etapie realizacji mikroprojektu, że istnieje ryzyko niezakwalifikowania wydatków poniesionych po 31 marca 2019 r., celem przesunięcia organizacji szkoleń i poniesienia wydatków z tym związanych w marcu.

Gmina 5 lipca 2019 r. otrzymała z UMWL informację, że CPPC nie wyraziło zgody na przedłużenie okresu kwalifikowalności wydatków.

Wystąpienie wydatków niekwalifikowalnych wiązało się z koniecznością poniesienia odsetek liczonych jak od zaległości podatkowych w kwocie 344 zł.

Niewykorzystaną część zaliczki (5 440,32 zł + 18,18 zł odsetek) Gmina zwróciła 18 kwietnia 2019 r. na rachunek UMWL. Zwrotu wydatków niekwalifikowalnych (5 591,64 zł + 344 zł odsetek) dokonano 12 lipca 2019 r.

(akta kontroli str. 108-241)

²¹ Protokołami przekazania-przejęcia – przekazano łącznie 29 laptopów wraz z akcesoriami.

²² Na podstawie umowy użyczenia przekazano 1 laptop wraz z akcesoriami.

²³ Protokołami przekazania-przejęcia – przekazano łącznie 36 laptopów wraz z akcesoriami.

²⁴ Na podstawie umowy użyczenia – przekazano 8 laptopów wraz z akcesoriami.

W pozostałym zakresie grant wykorzystano zgodnie z umową. Ze środków finansowych grantu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej” sfinansowano organizację szkoleń²⁵ dla 100 osób z terenu Gminy. Szkolenia w 10 grupach po 10 osób przeprowadzili dwaj instruktorzy, którzy spełniali wymóg udokumentowanego doświadczenia w prowadzeniu lekcji, zajęć, szkoleń lub warsztatów w wymiarze minimum 50 godzin w ciągu ostatnich trzech lat. Każda z grup odbyła osiem szkoleń 3-godzinnych, których przedmiotem były tematy „Działam w sieciach społecznościowych” i „Moje Finanse i transakcje w sieci”. Ponadto ze środków finansowych grantu sfinansowano zakup pięciu (z 10 planowanych) laptopów, projektora multimedialnego i routera. We wniosku o powierzenie grantu przewidywano również zakup szafy do przewozu laptopów oraz pakietów oprogramowania biurowego na 10 urzędzeń, których ostatecznie nie zakupiono.

W umowie o powierzenie grantu nie określono limitów wydatków kwalifikowalnych w ramach danej kategorii. Wskazane zostały one jedynie w regulaminie konkursu grantowego²⁶, natomiast na etapie realizacji umowy nie miały zastosowania. W rezultacie wykorzystania kwoty niższej niż wskazana we wniosku o dofinansowanie Gmina wydatkowała więcej niż 20% wydatków kwalifikowalnych na administrację i zarządzanie mikroprojektem wynikające z regulaminu (8 433,61 zł). Wydatki kwalifikowalne w tej kategorii wyniosły 23,2% wydatków kwalifikowalnych ogółem (9 805,24 zł, tj. o 1 371,63 zł więcej niż limit z regulaminu konkursu grantowego).

Wszystkie poniesione w mikroprojekcie wydatki nie przekraczały kwoty 30 tys. euro i zostały poniesione zgodnie z przepisami „Instrukcji w sprawie zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych”, po przeprowadzeniu badań rynku i udokumentowaniu czynności notatką służbową²⁷.

W ramach prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych: przeprowadzono trzy spotkania promujące szkolenia, zamieszczono ogłoszenia w tygodniku lokalnym oraz w dzienniku regionalnym, zlecono wykonanie ulotek i plakatów oraz materiałów promocyjnych, zamieszczono ogłoszenie na stronie internetowej Gminy. W umowach na wykonanie materiałów promocyjnych przewidziano wymóg zamieszczenia logo gminy Poniatowa, Unii Europejskiej, Województwa Lubelskiego oraz Funduszy Europejskich Polska Cyfrowa. Opublikowane ogłoszenia, plakaty i ulotki również zawierały ww. logo, stosownie do postanowień § 11 ust. 4 umowy o powierzenie grantu.

Spośród 100 uczestników szkoleń: 98 osiągnęło 100% frekwencję, jeden uczestniczył w siedmiu z ośmiu zajęć, a jeden – w sześciu z ośmiu. Zgodnie z regulaminem rekrutacji uczestników mikroprojektu uczestnicy zobowiązani byli do uczestnictwa w minimum 80% przewidzianych programem zajęć. Regulamin dopuszczał możliwość usprawiedliwienia nieobecności m.in. poprzez dostarczenie zwolnienia lekarskiego.

Pracownik UM w rozmowie telefonicznej z byłym pracownikiem UM odpowiedzialnym za monitorowanie frekwencji na szkoleniach uzyskał wyjaśnienia, że jedna z nieobecności spowodowana była chorobą lub problemami zdrowotnymi

²⁵ W tym: poprzedzającą je kampanię promocyjną szkoleń, wynagrodzenia instruktorów, catering na szkolenia oraz dodatki specjalne pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie mikroprojektem.

²⁶ W regulaminie konkursu grantowego wskazano limity w poszczególnych kategoriach: wydatki na promocję – 20% kwoty grantu, wydatki na sprzęt – 40%, wydatki na organizację szkoleń – 20%, wydatki na wynagrodzenia kadry instruktorskiej – 40%, wydatki na administrację/zarządzanie – 20%.

²⁷ Zakupu 10 laptopów, projektora, routera, szafy do przewozu laptopów i pakietów oprogramowania biurowego próbowano dokonać czterokrotnie w trybie składania ofert, po opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszeń. Z uwagi na bezskuteczność tego trybu (spowodowaną m.in. niezgodnością oferowanego sprzętu z opisem przedmiotu zamówienia i wytycznymi zakupu sprzętu komputerowego opisanymi w załączniku 12 regulaminu konkursu grantowego) WL wyraziło zgodę na zmniejszenie liczby komputerów do pięciu, a umowę zawarto po skierowaniu zapytań ofertowych do pięciu kontrahentów.

uczestnika, które nie zostały udokumentowane ze względu na wprowadzenie elektronicznych zwolnień lekarskich.

Gmina osiągnęła zakładany w mikroprojekcie wskaźnik produktu „Liczba osób objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z Internetu (w tym e-usług)” – wartość docelowa i osiągnięta: 100, oraz wskaźnik rezultatu „Liczba osób, które nabyły lub rozwinęły kompetencje cyfrowe w wyniku udzielonego wsparcia” – wartość docelowa: 80, wartość osiągnięta: 100. W trakcie realizacji Gmina uzyskała zgodę UMWL na zmianę wartości wskaźników (specyficznych) zakładanych w mikroprojekcie poprzez zwiększenie udziału osób w wieku 44-64 lata i powyżej 64 roku życia przy niezmienionej liczbie osób ogółem.

(akta kontroli str. 108-241)

8. Gmina Poniatowa otrzymała także środki finansowe spoza POPC na dofinansowanie projektu „Utworzenie Klubu Seniora w Poniatowej”, w ramach którego jednym z zadań było zadanie „Zajęcia edukacyjne – obsługa komputera”.

Umowę o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 nr 58/RPLU.11.02.00-06-0031/18-00 na realizację projektu „Utworzenie Klubu Seniora w Poniatowej” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne zawarto 28 czerwca 2018 r. Umowa przewidywała przyznanie Gminie dofinansowania w wysokości 706 705 zł (w tym 632 315 zł płatność ze środków europejskich i 74 390 zł dotacja celowa z budżetu krajowego) i stanowiącej nie więcej niż 95% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Płatności w ramach projektu przewidziano w trybie zaliczkowym wg harmonogramu płatności. Beneficjent (gmina Poniatowa) zobowiązany był do realizacji projektu na podstawie aktualnego wniosku o dofinansowanie w okresie od 3 grudnia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r. Na dzień kontroli (5 lipca 2021 r.) program był niezakończony²⁸.

We wniosku o dofinansowanie na zadanie „Zajęcia edukacyjne – obsługa komputera” przewidziano 30 100 zł m.in. na przeprowadzenie szkoleń z podstawowej obsługi komputera w łącznym wymiarze 60 godzin (dwie grupy 13-osobowe po 30 godzin) oraz zakup sześciu laptopów. Według harmonogramu realizacji projektu zadanie zaplanowano na październik-listopad 2019 r.

Środki w łącznej wysokości 24 248,80 zł wykorzystano zgodnie z umową i przeznaczono na: wynagrodzenie trenera (5 640 zł), zakup sześciu laptopów (15 571,80 zł), obiady i przerwę kawową (2 587 zł), transport grupy na zajęcia (450 zł). Wniosek o płatność rozliczający ww. wydatki został zatwierdzony. Zajęcia z obsługi komputera przeprowadzone zostały dla 26 osób²⁹ (dwie grupy po 13 osób) w ilości 60 godzin łącznie. Uczestnicy zajęć zostali zapoznani z systemem operacyjnym (w tym z interfejsem użytkownika oraz konfiguracją systemu operacyjnego), z edytorem tekstów i drukowaniem dokumentów, przeglądaniem sieci oraz zakładaniem i korzystaniem z poczty elektronicznej.

Wydatków dokonywano w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów; w sposób umożliwiający terminową realizację zadań; w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, a także zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa

²⁸ Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 694) gmina Poniatowa skorzystała z możliwości wydłużenia terminu składania wniosków o płatność oraz wydłużenia terminu dotyczącego zakończenia realizacji projektów (na dzień kontroli termin ten przypadł na 29 czerwca 2021 r.).

²⁹ Łącznie w zajęciach wzięło udział 28 osób, gdyż w trakcie trwania cyklu zajęć dwie osoby zrezygnowały i zostały zastąpione przez dwie inne osoby z listy rezerwowej.

i zasadami obowiązującymi w ramach umowy dotacji. Zamówienia na zakup laptopów zostały zrealizowane w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.; dalej: upzp)³⁰, a na przeprowadzenie zajęć z obsługi komputera – zgodnie z zasadą konkurencyjności³¹. W obu postępowaniach wyłoniono oferentów, którzy złożyli najkorzystniejsze oferty.

(akta kontroli str. 354-517)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte przed kontrolą działania, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, 26 lipca 2021 r.

Kontroler
Paweł Gruszkiewicz
Starszy inspektor kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

³⁰ Zakup laptopów stanowił część większego zamówienia publicznego, którego wartość oszacowano powyżej 30 tys. euro.

³¹ Zajęcia z obsługi komputera również były częścią większego zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi, o których mowa w art. 138o upzp, ale nie przekraczały progów kwotowych obligujących do stosowania tej ustawy.